

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดมุกดาหาร

สารบัญ

หน้า

๑. บทนำ	๑
๒. วัตถุประสงค์	๑
๓. หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	๒
๓.๑ วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	๒
๓.๒ แนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย	๓
๓.๓ ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	๔
๔. กลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	๕
๔.๑ โครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	๕
๔.๒ ความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรกับการบริหารจัดการ สาธารณภัยของประเทศ	๖
๕. บทบาท หน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๗
๖. มาตรการรองรับฤดูฝน ปี ๒๕๖๘	๑๐
๗. ข้อมูลทั่วไปด้านน้ำของจังหวัดมุกดาหาร	๑๐
๗.๑ แหล่งทรัพยากรน้ำธรรมชาติที่สำคัญ	๑๐
๗.๒ แหล่งน้ำจากโครงการชลประทาน	๑๐
๗.๓ แหล่งนํ้านอกเขตชลประทาน	๑๑
๗.๔ ปริมาณฝนรวมจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๗	๑๒
๘. แผนการจัดสรรน้ำและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดมุกดาหาร	๑๓
๘.๑ แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทานจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๘	๑๓
๘.๒ พื้นที่การเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๗/๖๘	๑๔
๘.๓ พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๗/๖๘	๑๔
๘.๔ พื้นที่เลี้ยงสัตว์ของจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๗/๖๘	๑๔
๙. ประเมินความเสี่ยงและพื้นที่เฝ้าระวังด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๘ จังหวัดมุกดาหาร	๑๕
๙.๑ คาดการณ์พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมในพื้นที่การเกษตร ปี ๒๕๖๘	๑๕
๑๐. กระบวนการเตรียมความพร้อมและการแจ้งเตือน	๑๖
๑๐.๑ การป้องกันและเตรียมความพร้อม	๑๖
๑๐.๒ การเผชิญเหตุและการหยุดยั้งความเสียหาย	๑๙
๑๐.๓ การฟื้นฟูที่ดีกว่าเดิม	๒๐
๑๐.๔ กระบวนการแจ้งเตือน	๒๒
๑๑. แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๗ จังหวัดมุกดาหาร	๒๒
๑๒. การติดตามและการรายงานสถานการณ์	๒๗
๑๓. บัญชีเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ สำหรับการเผชิญเหตุ	๒๘
๑๔. เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร	๒๙

ภาคผนวก

๑. ปริมาณฝนรวมจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๗	๓๑
๒. แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทานจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๘	๓๑
๓. พื้นที่การเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๗/๖๘	๓๑
๔. หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัย
พิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔	๓๑

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๘

๑. บทนำ

ด้วยกรมอุตุนิยมวิทยาได้ประกาศประเทศไทยเข้าสู่ฤดูฝนในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เริ่มต้นตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ตามเกณฑ์ทางอุตุนิยมวิทยา ๓ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑) ประเทศไทยตอนบนมีฝนตกมากกว่าร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่และต่อเนื่อง ๒) ลมชั้นบนที่ระดับความสูงประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร เปลี่ยนทิศทางเป็นลมตะวันตกเฉียงใต้ และ ๓) ลมชั้นบนที่ระดับความสูงประมาณ ๑๐ กิโลเมตร เปลี่ยนทิศเป็นลมฝ่ายตะวันออก ปริมาณฝนรวมปีนี้นี้น่าจะมากกว่าค่าเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ โดยเฉพาะช่วงต้นฤดูถึงเดือนกรกฎาคม ประเทศไทยตอนบนจะมีฝนชุกมากกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ ๕-๑๐ ส่วนช่วงครึ่งหลังของฤดู (สิงหาคม-ตุลาคม) ปริมาณฝนใกล้เคียงค่าเฉลี่ยปกติ ยกเว้นภาคใต้ฝั่งตะวันออก คาดว่าจะมีฝนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ ๑๐ ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงกลางกรกฎาคม อาจเกิดฝนทิ้งช่วงในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางตอนบน ช่วงสิงหาคมถึงตุลาคมเป็นช่วงที่มีฝนตกชุกหนาแน่น

สำหรับจังหวัดมุกดาหารมีลักษณะภูมิประเทศทางทิศเหนือและทิศใต้เป็นที่ราบสูง ทางทิศตะวันตกมีเทือกเขาภูพาน มีลักษณะเป็นป่าไม้บางแห่งเป็นป่าทึบ ส่วนทิศตะวันออกเป็นที่ราบสลับป่าไม้ และมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดนระหว่างไทยกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม จะเกิดฝนทิ้งช่วงประมาณกลางเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคมปริมาณฝนที่ได้เกิดจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ - ตะวันออก ทำให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองเป็นบริเวณกว้าง ส่วนปริมาณน้ำฝนที่มากที่สุดเกิดจากพายุหมุนเขตร้อนจากทะเลจีนตอนใต้เคลื่อนเข้ามาปีหนึ่งประมาณ ๒ - ๓ ลูก จะเกิดฝนตกหนักและลมกระโชกแรงเกิดน้ำท่วมขังหลายพื้นที่ในจังหวัดมุกดาหาร ก่อให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรซึ่งเป็นภาคเศรษฐกิจหลักของจังหวัดอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด รวมทั้งเกษตรกรผู้ผลิตได้รับความเดือดร้อนจากสถานการณ์ดังกล่าว หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเกษตรกรจึงต้องติดตามสถานการณ์ เฝ้าระวังสภาพอากาศอย่างใกล้ชิด เพื่อประเมินสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์และประมง รวมถึงการเตรียมพร้อมรับเหตุการณ์ภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดมุกดาหาร จึงได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๘ จังหวัดมุกดาหาร เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานและเตรียมความพร้อมของคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ในการแจ้งเตือนภัย ติดตามสถานการณ์และป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อภาคเกษตร รวมทั้งช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในลักษณะบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดมุกดาหาร ทั้งนี้ หากมีแผนปฏิบัติการที่เป็นแนวทางชัดเจนจะทำให้แก้ไขปัญหาภัยพิบัติ น้ำป่าไหลหลาก หรือสภาวะแล้งฝนทิ้งช่วง ได้ในระยะยาวอย่างยั่งยืนในเชิงบูรณาการและเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการอาชีพในภาคการเกษตรทั้งด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง ในการเผชิญภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นได้

๒. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติด้านการเกษตร ผลกระทบจากปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) เพื่อเตรียมความพร้อมของส่วนราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

๓) เพื่อเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการการทำงานในเชิงพื้นที่

๓. หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๓.๑ วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่อธิบายให้เห็นถึงลักษณะวงจรเพื่อรับมือกับภัยที่มีลักษณะการเกิดที่ยากแก่การคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้น และอาจมีรูปแบบการเกิดไม่ซ้ำเดิม จึงไม่จำเป็นต้องมีการจัดการตามลำดับก่อนหลังเสมอไป (Non-Linear) โดยเป็นการดำเนินการในลักษณะเป็นวงรอบ (Closed Loop) อย่างต่อเนื่องและไม่สามารถแยกส่วนเฉพาะในแต่ละกระบวนการ ดังนั้นจึงเป็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic- Approach) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อมการเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟู ซึ่งการจัดการสาธารณภัยในแต่ละห้วงเวลาการเกิดสาธารณภัยอาจมีความคาบเกี่ยวกัน (Overlap) รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ดังแผนภาพนี้

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่

ระยะก่อนเกิดภัย

๑) การป้องกันและการลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัย ทั้งที่ใช้โครงสร้างและไม่ใช่โครงสร้าง โดยการวิเคราะห์และจัดการกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อลดโอกาสที่สาธารณภัยจะสร้างผลกระทบต่อบุคคล ชุมชนหรือสังคม รวมถึงป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย การวางแผนการใช้ที่ดินการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยในการก่อสร้างอาคาร การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของตลิ่ง การขุดลอกคูคลอง /ท่อระบายน้ำ การปรับแผนการเกษตรเพื่อกระจายความเสี่ยง เป็นต้น

๒) การเตรียมความพร้อม (Preparedness) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยเพื่อให้ประชาชนหรือชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้ ชีตความสามารถ และทักษะต่างๆ พร้อมที่จะรับมือกับสาธารณภัย ได้แก่ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน การฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การเตรียมการอพยพและจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การพัฒนากล้องข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ การจัดตั้งคลังสำรองทรัพยากร รวมทั้งการพัฒนาาระบบและกระบวนการแจ้งเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ระยะเกิดภัย

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) เป็นการเผชิญเหตุและการบรรเทาทุกข์ โดยการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน โดยการจัดระบบการจัดการทรัพยากร และภารกิจความรับผิดชอบ เพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นทุกรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งลดความสูญเสียที่จะมีต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทรัพยากร สภาพแวดล้อม สังคมและประเทศให้มิผลกระทบน้อยที่สุด

ระยะหลังเกิดภัย

การฟื้นฟู (Recovery) เป็นการดำเนินการภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัยบรรเทาลงหรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ตามความเหมาะสม โดยการนำปัจจัยในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมาดำเนินการในการฟื้นฟู ซึ่งหมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (Reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การฟื้นฟูสุขภาพผู้ประสบภัย การฟื้นฟูที่อยู่อาศัย ระบบโครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจ

๓.๒ แนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย

การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย ใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์โดยรวมอำนาจสั่งการแบบรวมศูนย์ (Single Command) โดยได้กำหนดผู้รับผิดชอบเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Commander) ตามระดับความรุนแรงของสาธารณภัย ซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นที่ ประชาชน ความซับซ้อนหรือความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ตลอดจนศักยภาพด้านทรัพยากรที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์เป็นหลัก และกำหนดองค์การรับผิดชอบในการแก้ไขเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนี้

ระดับ	ความรุนแรง	การจัดการ	องค์กรรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบของกระทรวงเกษตรฯ
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น และ/หรือผู้ช่วย ผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานคร ควบคุม และสั่งการ	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (อำเภอ/สำนักงานเขต/เมืองพัทยา/เทศบาล/อ.บ.ต. หากกรณีเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยให้กองอำนาจการการข้างต้นจัดตั้ง: - ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ/สำนักงานเขต - ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินเมืองพัทยา/เทศบาล/อ.บ.ต.	- เกษตรอำเภอ

ระดับ	ความรุนแรง	การจัดการ	องค์กรรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบของกระทรวงเกษตรฯ
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครควบคุมสั่งการและบัญชาการสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/กรุงเทพมหานคร หากกรณีเกิดหรือคาดว่าจะเกิด สาธารณภัยให้กองอำนาจการข้างต้นจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด/กรุงเทพฯ	- ผอ.ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด - หัวหน้าหน่วยงานระดับจังหวัด
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้ว่าราชการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)	- ผอ.ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรกระทรวงฯ - หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงฯ
๔	สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุมสั่งการและบัญชาการ	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)	- ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓.๓ ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๔ – ๒๕๖๗ ได้นำกรอบนโยบายยุทธศาสตร์ กรอบแนวคิดทั้งในและต่างประเทศ แนวโน้มสถานการณ์ภัยของโลกและประเทศไทยที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งบทเรียนจากการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ผ่านมา เพื่อนำมาทบทวนและปรับปรุง ซึ่งการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยมีเป้าหมายสูงสุด คือ “การรับรู้-การปรับตัว-ฟื้นตัวเร็ว-อย่างยั่งยืน (Resilience) ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ส่วนที่ ๑ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การมุ่งเน้นลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสาธารณภัย

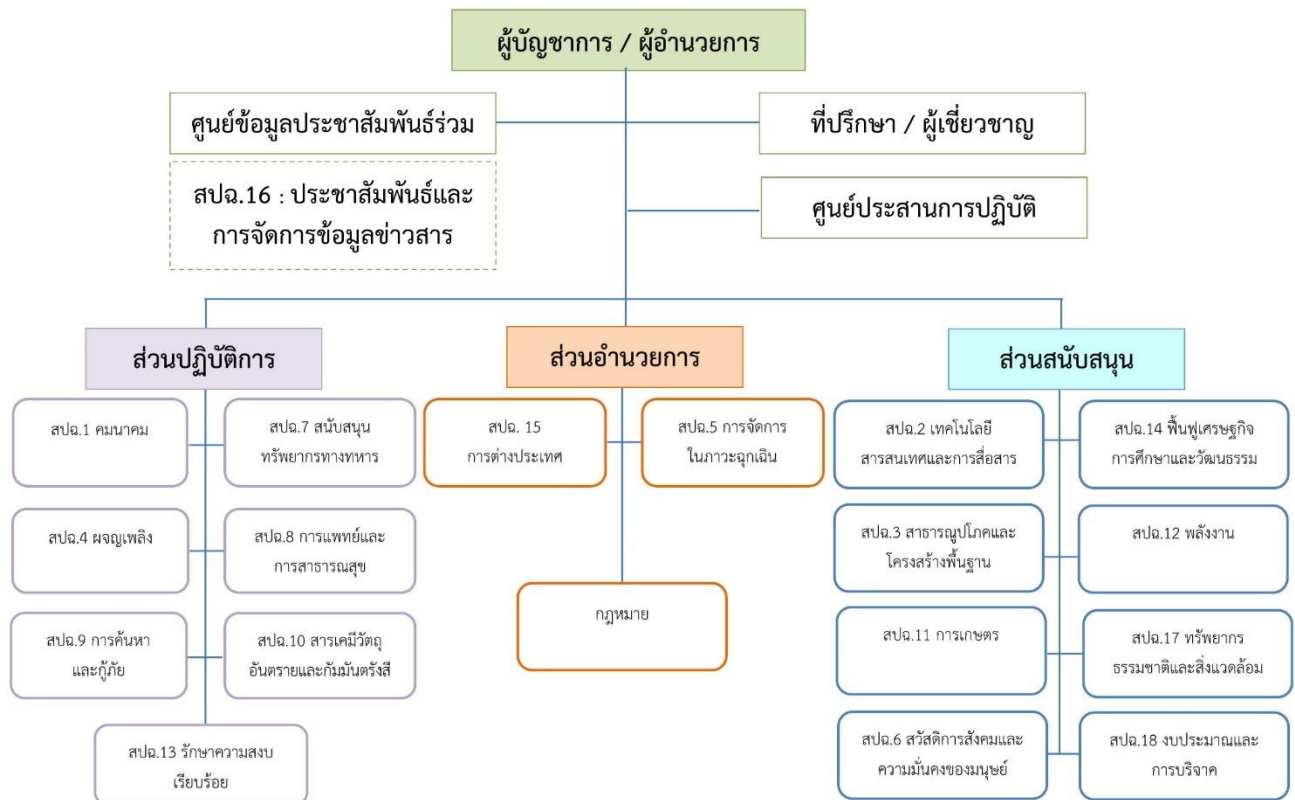
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ส่วนที่ ๒ การจัดการสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

สำหรับแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน หรือ สปฉ.(Emergency Support Function:ESF) เป็นเครื่องมือสนับสนุนภารกิจของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) ที่เป็นกลุ่มของส่วนงาน (Functions) ประกอบด้วย หน่วยงานที่มีภารกิจหน้าที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน มาประสานการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ ทั้งนี้ กรณีที่มีการยกระดับการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ๓) หรือการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ ๔) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติจะพิจารณาสถาปนาการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) เพียงส่วนงานใดส่วนงานหนึ่งหรือหลายส่วนงานเข้าร่วมสนับสนุนการจัดการสาธารณภัยในแต่ละเหตุการณ์ ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของแต่ละเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักด้านการเกษตร ส่วนสนับสนุน สปฉ.๑๑ การเกษตร โดยมีหน้าที่ ประสานการปฏิบัติเมื่อเกิดสาธารณภัยที่มีผลกระทบต่อการเกษตร ติดตาม ฝ้าระวัง ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนแก่เกษตรกร สนับสนุนทรัพยากร เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือ บรรเทาความเดือดร้อน สำรวจและติดตามความเสียหายด้านการเกษตร รวมถึงสนับสนุนข้อมูลอื่นด้านการเกษตรและให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบด้านการเกษตร และ แนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัย

๔. กลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร

๔.๑ โครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ดังนี้

ระดับนโยบาย

๑) คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน และมีผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นเลขานุการ

๒) คณะอนุกรรมการวางแผนและติดตามการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมี ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน และมีผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สป.กษ. เป็นเลขานุการ

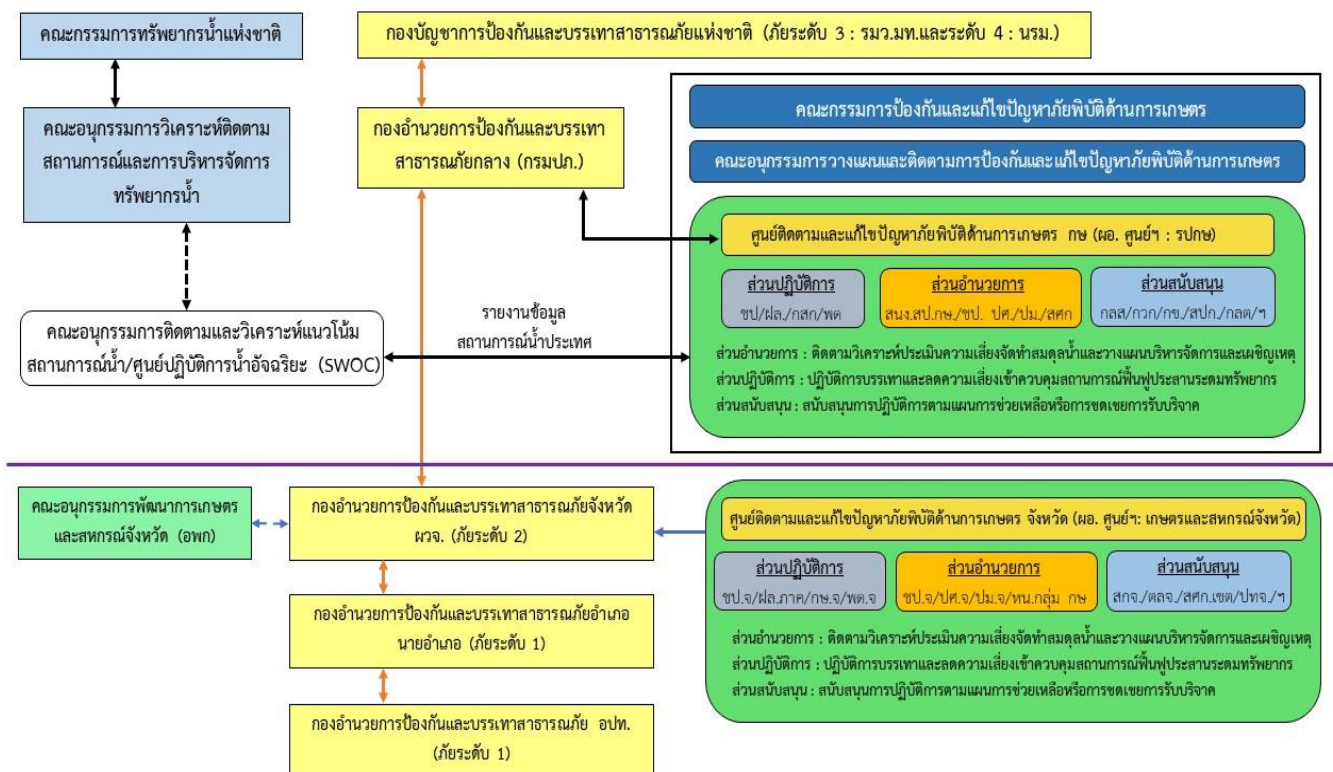
ระดับปฏิบัติการ

๑) ส่วนกลาง : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เฝ้าระวังติดตามสภาวะทางอุตุนิยมวิทยาจากหน่วยงานต่าง ๆ ประเมินสถานการณ์และแจ้งเตือนภัยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศูนย์ติดตามฯ จังหวัดเพื่อเตรียมการป้องกันและให้การช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปรับทราบผ่านสื่อต่าง ๆ รวมถึงเว็บไซต์ http://www.moac.go.th/service_all-agriculture_situation

๒) ส่วนภูมิภาค : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ติดตามข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เฝ้าระวังสถานการณ์ และประเมินสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย

๔.๒ ความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรกับการบริหารจัดการ สาธารณภัยของประเทศ

การบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เชื่อมโยง และสอดคล้องกับการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศโดยในระดับนโยบายได้ร่วมบูรณาการและปฏิบัติงานภายใต้ กอปภ.ช. ทั้งในภาวะปกติและภาวะเกิดภัย ส่วนในระดับปฏิบัติการหน่วยงานในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้า และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติตามระดับความรุนแรงของภัย

๕. บทบาท หน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
ศูนย์ติดตามและ แก้ไขปัญหาภัยพิบัติ ด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์	- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร และแจ้งเตือนภัย - เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ - รายงานสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือให้ผู้บริหารทราบ - ประสานการปฏิบัติงานกับกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)
ศูนย์ติดตามและแก้ไข ปัญหาภัยพิบัติด้าน การเกษตร จังหวัด	- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร และแจ้งเตือนภัยในระดับจังหวัด - เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานในจังหวัด - รายงานสถานการณ์และผลการช่วยเหลือต่อศูนย์ติดตามฯ กระทรวงทราบ - ประสานการปฏิบัติงานกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.) และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ
กรมชลประทาน โครงการชลประทาน มุกดาหาร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการป้องกันลด และบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุและการฟื้นฟูให้กลับสู่ ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำแผนการบริหารจัดการเพื่อป้องกันบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติ - ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร - ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ - วางแผนจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับน้ำต้นทุน - กำหนดมาตรการควบคุมการใช้น้ำของกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องตามแผนกำหนด - ประชาสัมพันธ์/รณรงค์ให้ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ - จัดเตรียมความพร้อมของรถบรรทุกทุกน้ำเครื่องสูบน้ำและเครื่องมือ อุปกรณ์ ต่างๆ เพื่อให้การช่วยเหลือพื้นที่ที่ประสบภัย - การประเมินความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้าน ชลประทาน
กรมประมง สำนักงานประมง จังหวัดมุกดาหาร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้ กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นปัจจุบัน - ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนภัย และให้คำแนะนำด้านวิชาการ วางแผนการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำให้เหมาะสมกับช่วงฤดูกาล - กำกับ ตรวจสอบสถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (จระเข้) ที่อาจเป็นภัยต่อส่วนรวม - การป้องกันและกำจัดโรคสัตว์น้ำ - ติดตามสถานการณ์และรายงานผลกระทบ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
กรมปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดมุกดาหาร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการป้องกันลดและบรรเทาผลกระทบเตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุและการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ - ให้คำแนะนำการวางแผนการเลี้ยงสัตว์แผนการอพยพสัตว์บริหารจัดการสถานที่อพยพสัตว์การดูแลสุขภาพสัตว์และการป้องกันโรคสัตว์ที่เกิดจากภัยพิบัติ - การเตรียมเสบียงสัตว์ และเวชภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนในกรณีที่ขาดแคลน - ติดตามสถานการณ์ รายงานผลกระทบความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กรมพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดิน มุกดาหาร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการป้องกันลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย และให้คำแนะนำการปลูกพืชในเขตที่ดินที่เหมาะสม - เฝ้าระวังและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยเพื่อแจ้งเตือนเกษตรกร - จัดทำแผนงาน/โครงการต่างๆ เพื่อช่วยป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติด้านการเกษตร เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำ การขุดบ่อน้ำในไร่นาการอนุรักษ์ดินและน้ำ - เตรียมสารพัด.น้ำหมักชีวภาพดินกรด(ไดโลไมท์) วัสดุอื่นเพื่อฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยฯ
กรมวิชาการเกษตร ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร มุกดาหาร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเศรษฐกิจ โดยให้ข้อมูล วิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และแจ้งหน่วยงานที่รับผิดชอบแจ้งเตือนเกษตรกร - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษาพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับเกษตรกรในพื้นที่และจัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์
กรมส่งเสริม การเกษตร สำนักงานเกษตร จังหวัดมุกดาหาร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณสุขและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อ การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชให้เป็นปัจจุบัน - ติดตามสถานการณ์เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร - ให้คำแนะนำในการดูแลพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ แนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืช - รายงานพื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ และการให้ความช่วยเหลือ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง - จัดเตรียมสำรองต้นพันธุ์ไม้ผล ไม้ยืนต้น และกล้าพันธุ์ผัก

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
กรมการข้าว ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว อำนาจเจริญ	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าว เพื่อแจ้งเตือนภัย แก่เกษตรกร - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษา - วางแผนการผลิตข้าวให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการ ของตลาด - จัดทำแผนความต้องการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว และแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว - จัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี
กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดมุกดาหาร	- ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำแก่สมาชิกสหกรณ์ - สนับสนุนเงินทุน เพื่อการฟื้นฟูอาชีพสมาชิกสถาบันเกษตรกร
กรมฝนหลวงและ การบินเกษตร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกันลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ - ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนเก็บกักน้ำ - พัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวงและการตรวจสภาพอากาศ รวมทั้งปฏิบัติการ ด้านการบินเกษตร - จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงประจำปี
สำนักงานการปฏิรูป ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูป ที่ดินมุกดาหาร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่ การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำ ขุดลอกคูคลองในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินฯ - สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
สำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตร	- พยากรณ์แนวโน้มการผลิตและการตลาดพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ - การประเมินมูลค่าความเสียหายด้านเศรษฐกิจการเกษตรจากการเกิดภัยพิบัติ - การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ที่เกิดจากภัย ในแต่ละด้าน - การวิเคราะห์ความต้องการ/ความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย เพื่อการจัดลำดับ ความสำคัญในการฟื้นฟูในแต่ละภาคส่วน ตามระยะเวลา 3 ช่วง คือ ระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว
กรมหม่อนไหม ศูนย์หม่อนไหมเฉลิม พระเกียรติฯ มุกดาหาร	- ติดตามสถานการณ์ เฝ้าระวัง และให้ความช่วยเหลือเกษตรกรหม่อนไหมที่ประสบภัย พิบัติด้านการเกษตร - จัดทำทะเบียนเกษตรกรหม่อนไหมให้เป็นปัจจุบัน - จัดให้มีการสำรองพันธุ์หม่อน ไข่ม่อนพันธุ์ดีให้กับเกษตรกร - ส่งเสริม แนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์หม่อนที่ทนทานต่อสภาพแวดล้อม

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
การยางแห่งประเทศไทย	- ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำแก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา - สนับสนุนการปลูกแทนและปลูกใหม่ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง สถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง

๖. มาตรการรองรับฤดูฝน ปี ๒๕๖๘

ตามที่มติคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เห็นชอบมาตรการรับมือฤดูฝน ปี ๒๕๖๘ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ทันต่อสถานการณ์ ดังนี้

๑. คาดการณ์ชี้เป้าและแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม และพื้นที่เสี่ยงฝนทิ้งช่วง (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)
๒. ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ อาคารควบคุมบังคับน้ำอย่างบูรณาการในระบบลุ่มน้ำ และกลุ่มลุ่มน้ำ (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)
๓. เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือ อาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ โทรมมาตร บุคลากรประจำพื้นที่เสี่ยงให้สามารถรองรับสถานการณ์ในช่วงน้ำหลาก และฝนทิ้งช่วง (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)
๔. ตรวจสอบพร้อมติดตามความมั่นคงปลอดภัยคันกั้นน้ำ ทำนบ พังกันน้ำก่อน (ฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)
๕. เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของทางน้ำอย่างเป็นระบบ (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)
๖. ชักซ้อมแผนเผชิญเหตุตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย และฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ(ตลอดช่วงฤดูฝน)
๗. เร่งพัฒนาและเก็บกักน้ำในแหล่งน้ำทุกประเภทช่วงปลายฤดูฝน (ตลอดช่วงฤดูฝน)
๘. สร้างการรับรู้ความเสี่ยงและสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายในการติดตามเฝ้าระวังรับมือภัยด้านน้ำ (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)
๙. ติดตามประเมินผลปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย (ตลอดช่วงฤดูฝน)

๗. ข้อมูลทั่วไปด้านน้ำของจังหวัดมุกดาหาร

๗.๑ แหล่งทรัพยากรน้ำธรรมชาติที่สำคัญ

จังหวัดมุกดาหารมีแม่น้ำ ลำน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ ที่สำคัญ คือ มีแม่น้ำโขงไหลผ่านจังหวัด ความยาว ๗๒ กิโลเมตร มีลำน้ำสำคัญ จำนวน ๔ สาย ได้แก่

- ๑) ห้วยชะโนด อยู่ในพื้นที่อำเภอดงหลวง
- ๒) ห้วยบางทราย อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองมุกดาหารและอำเภอดงหลวง
- ๓) ห้วยมุก อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองมุกดาหารและอำเภอคำชะอี
- ๔) ห้วยบังอี อยู่ในพื้นที่อำเภอนิคมน้ำคำสร้อยและอำเภอหนองสูง

แบ่งตามลุ่มน้ำได้เป็น ๓ ลุ่มน้ำ ได้แก่ กลุ่มลุ่มน้ำที่ไหลลงแม่น้ำโขง กลุ่มลุ่มน้ำที่ไหลไปลงลำน้ำชี และกลุ่มลุ่มน้ำที่ไหลลงลำน้ำมูลมีรายละเอียดดังนี้

- ลำน้ำที่ไหลลงแม่น้ำโขง ได้แก่ ห้วยชะโนด ห้วยบางทราย ห้วยมุก ห้วยบังอี และห้วยเชิงชาญ
- ลำน้ำที่ไหลลงลำน้ำชี ได้แก่ ลำน้ำสาขาลำน้ำยัง
- ลำน้ำที่ไหลลงลำน้ำมูล ได้แก่ ลำน้ำสาขาลำเซบาย บริเวณอำเภอนิคมน้ำคำสร้อย

๗.๒ แหล่งน้ำจากโครงการชลประทาน

จังหวัดมุกดาหารมีอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน ๔ แห่ง อ่างเก็บน้ำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ(พรด.),โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน (ปชด.) จำนวน ๑๗ แห่ง และประตูระบายน้ำ จำนวน ๑ แห่ง รวมพื้นที่ชลประทาน ทั้งหมด ๔๙,๗๒๐ ไร่ ความจุอ่างเก็บน้ำ ๑๐๔.๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร แยกแต่ละอ่างเก็บน้ำและอำเภอ ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ได้ดังนี้

ลำดับ	โครงการ/อ่างเก็บน้ำ	อำเภอ	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)	ความจุอ่าง เก็บน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำ ในอ่างฯ (ล้าน ลบ.ม.)
๑	อ่างเก็บน้ำห้วยขี้เหล็ก (โครงการขนาดกลาง)	นิคมคำสร้อย	๑๐,๐๒๕	๒๖.๗๕	๑๙.๔๑๔
๒	อ่างเก็บน้ำห้วยชะโนด (โครงการขนาดกลาง)	ดงหลวง	๑๖,๐๐๐	๑๘.๔๐	๘.๓๘๐
๓	อ่างเก็บน้ำคันแทใหญ่ (โครงการขนาดกลาง)	คำชะอี	-	๔.๖๒	๓.๘๒๔
๔	อ่างเก็บน้ำห้วยมุก (โครงการขนาดกลาง)	ดงหลวง	๑,๖๕๖	๔.๙๐	๑.๔๖๐
๕	อ่างเก็บน้ำห้วยไผ่ (พรด.)	ดงหลวง	๑,๖๐๐	๑๒.๘๐	๒.๖๒๓
๖	อ่างเก็บน้ำห้วยพุ (พรด.)	ดงหลวง	๓,๐๐๐	๔.๕๐	๑.๒๓๒
๗	อ่างเก็บน้ำห้วยพุ้ง (พรด.)	ดงหลวง	๑,๔๐๕	๔.๐๐	๑.๑๗๒
๘	อ่างเก็บน้ำห้วยหินลับ (พรด.)	ดงหลวง	๑,๗๐๐	๔.๐๐	๒.๒๐๕
๙	อ่างเก็บน้ำห้วยไร่ (พรด.)	ดงหลวง	๑,๕๐๐	๒.๘๐	๑.๖๑๕
๑๐	อ่างเก็บน้ำห้วยทา (พรด.)	ดงหลวง	๑,๒๐๐	๒.๒๓	๐.๗๓๓
๑๑	อ่างเก็บน้ำห้วยหอย (พรด.)	ดงหลวง	๑,๓๐๐	๒.๐๐	๐.๕๙๖
๑๒	อ่างเก็บน้ำห้วยตะไถ่ (พรด.)	ดงหลวง	๔๐๐	๐.๘๓	๐.๓๗๘
๑๓	อ่างเก็บน้ำบ้านसानแก้ว (พรด.)	ดงหลวง	๕๐๐	๐.๕๔	๐.๑๔๒
๑๔	อ่างเก็บน้ำห้วยแคน (พรด.)	ดงหลวง	๗๕๐	๒.๑๐	๐.๙๗๐
๑๕	อ่างเก็บน้ำบ้านขาน้ำ (พรด.)	ดงหลวง	๑,๓๐๐	๑.๗๐	๑.๒๐๐
๑๖	อ่างเก็บน้ำห้วยไร่ ๒ (พรด.)	เมือง	๓,๒๘๔	๒.๖๘	๐.๖๐๐
๑๗	อ่างเก็บน้ำห้วยสิงห์ (พรด.)	เมือง	๘๐๐	๐.๗๔	๐.๓๗๒
๑๘	อ่างเก็บน้ำห้วยหมากไฟ (พรด.)	เมือง	๘๐๐	๑.๕๐	๐.๖๙๑
๑๙	อ่างเก็บน้ำห้วยหินลาด (พรด.)	เมือง	-	๑.๓๕	๐.๘๗๖
๒๐	อ่างเก็บน้ำห้วยขี้เหล็ก(ตอนบน)(ปชด.)	ดอนตาล	๑,๐๐๐	๑.๒๐	๐.๗๑๒
๒๑	อ่างเก็บน้ำถ้ำไม้ดู่ (ภูิก)	คำชะอี	๑,๕๐๐	๑.๗๐	๑.๐๙๐
๒๒	ปตร.ห้วยบางทราย	เมือง	-	๒.๘๗	๒.๑๐๔
รวม อ่างเก็บน้ำ ๒๑ แห่ง และ ประตูระบายน้ำ ๑ แห่ง			๔๙,๗๒๐	๑๐๔.๒๐	๕๒.๓๙

ที่มา : โครงการชลประทานมุกดาหาร

๗.๓ แหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน

๗.๓.๑ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินจัดทำโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยการขุดสระน้ำในไร่นา ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร และให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่าย ๒,๕๐๐ บาท/บ่อ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพ การเก็บกักน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทานได้มีแหล่งน้ำที่เหมาะสมกับการเกษตร เป็นการสนับสนุนการทำเกษตรแบบผสมผสานตามหลักทฤษฎีใหม่ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ – ๒๕๖๗ จังหวัดมุกดาหารมีการขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ทั้งหมด จำนวน ๑๑,๑๗๑ บ่อ กระจายอยู่ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร แยกตามปีงบประมาณได้ดังนี้

ปีที่ดำเนินการ	จำนวนบ่อจิว (บ่อ)	ปีที่ดำเนินการ	จำนวนบ่อจิว (บ่อ)
๒๕๔๘-๒๕๔๙	๔๘๒	๒๕๕๙	๖๐๐
๒๕๕๑	๒๖๐	๒๕๖๐	๘๐๐
๒๕๕๒	๕๑๕	๒๕๖๑	๑,๐๗๔
๒๕๕๓	๑๔๐	๒๕๖๒	๑,๔๖๙
๒๕๕๔	๑๐๐	๒๕๖๓	๕๕๖
๒๕๕๕	๓๐๐	๒๕๖๔	๗๖๘
๒๕๕๖	๗๐๐	๒๕๖๕	๕๐๐
๒๕๕๗	๘๑๐	๒๕๖๖	๗๐๗
๒๕๕๘	๑,๓๙๐	๒๕๖๗	๗๕๐
รวมจำนวนการขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน			๑๑,๙๒๑

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

๗.๓.๒ บ่อบาดาล ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ จังหวัดมุกดาหารมีบ่อน้ำบาดาลทั้งหมด ๒,๐๗๙ บ่อ แยกเป็นบ่อบาดาลเพื่ออุปโภค/บริโภค จำนวน ๘๓๗ บ่อ บ่อบาดาลเพื่อทำธุรกิจ จำนวน ๒๗๑ บ่อ และบ่อบาดาลเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๙๗๑ บ่อ แยกได้ดังนี้

อุปโภคบริโภค			ธุรกิจ			เกษตรกรรม		
จำนวนบ่อ	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)		จำนวนบ่อ	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)		จำนวนบ่อ	ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./วัน)	
	ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง		ตามใบอนุญาต	ใช้จริง
๘๓๗	๕๙,๔๑๖	๒๔๙	๒๗๑	๒๑,๓๔๑	๑,๙๗๔	๙๗๑	๑๓๗,๕๘๘	๒

ที่มา : สำนักควบคุมกิจการน้ำบาดาล

๗.๔ ปริมาณฝนรวมจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๗

ปริมาณน้ำฝนส่วนใหญ่จะฝนตกมากในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน เดือนกันยายน เป็นเดือนที่มีปริมาณฝนตกมากที่สุด เดือนที่มีปริมาณฝนน้อยที่สุด คือ เดือนพฤศจิกายน เดือนมกราคมและ ธันวาคม ไม่มีฝนตก จากข้อมูลตารางแสดงปริมาณฝนรวมของจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑๒ เดือน มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรวมทั้งปี ๑,๒๘๑.๕๕ มม. เฉลี่ยเดือนละ ๑๐๖.๘๐ มม. จำนวนวันฝนตกเฉลี่ยรวมทั้งปี ๘๗ วัน เฉลี่ยเดือนละ ๗ วัน

ตารางแสดงปริมาณฝนรวมของจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๗

เดือน	จำนวนวันที่ฝนตกรวมเฉลี่ย (วัน)	ปริมาณฝนรวมเฉลี่ย (มิลลิเมตร)
มกราคม	๐	๐.๐
กุมภาพันธ์	๑	๕.๓๖
มีนาคม	๔	๔๙.๓๙
เมษายน	๑	๔.๓๕
พฤษภาคม	๑๑	๑๖๖.๐๘
มิถุนายน	๑๓	๑๓๘.๙๕
กรกฎาคม	๒๐	๒๗๙.๕๑
สิงหาคม	๑๓	๒๓๐.๖๔
กันยายน	๒๐	๓๔๑.๕๕
ตุลาคม	๔	๖๕.๖๑
พฤศจิกายน	๐	๐.๑๕
ธันวาคม	๐	๐.๐๐
ฝนรวม	๘๗	๑,๒๘๑.๕๙

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา มุกดาหาร มีรายละเอียดตามภาคผนวกที่ ๑

๘. แผนการจัดสรรน้ำและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดมุกดาหาร

๘.๑ แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทานจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๘

โครงการชลประทานมุกดาหารได้จัดทำแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน ปี ๒๕๖๘ โดยการส่งน้ำในลักษณะการส่งน้ำชลประทานเพิ่มให้กับพื้นที่เพาะปลูกในเขตชลประทานที่มีปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำของพืชในช่วงต้นฤดูฝน และ/หรือช่วงที่เกิดฝนทิ้งช่วง ซึ่งเป็นไปตามสภาวะปกติของการเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน โดยจังหวัดมุกดาหารมีพื้นที่คาดการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน ปี ๒๕๖๘ จำนวน ๔๙,๗๒๐ ไร่ ประกอบด้วย

- ๑) ข้าวนาปี จำนวน ๓๙,๓๓๙ ไร่
- ๒) พืชไร่ จำนวน ๑,๖๐๕ ไร่
- ๓) พืชผัก จำนวน ๑,๑๐๓ ไร่
- ๔) อ้อย จำนวน ๑,๑๘๔ ไร่
- ๕) ไม้ผล จำนวน ๔๔๙ ไร่
- ๖) ไม้ยืนต้น จำนวน ๕,๓๙๒ ไร่
- ๗) บ่อปลา จำนวน ๖๔๘ ไร่

และมีแผนการจัดสรรน้ำแยกตามประเภทการใช้น้ำในจังหวัดมุกดาหาร จำนวน ๓๘.๓๖ ล้าน ม.^๓ ประกอบด้วย

- ๑) การเกษตร จำนวน ๓๔.๑๙ ล้าน ม.^๓
- ๒) อุปโภค - บริโภค จำนวน ๐.๓๗ ล้าน ม.^๓
- ๓) อุตสาหกรรม จำนวน ๐ ล้าน ม.^๓
- ๔) ระบบนิเวศ จำนวน ๓.๘๐ ล้าน ม.^๓

มีรายละเอียดแยกบรรยายอ่างเก็บน้ำตามภาคผนวกที่ ๒

๘.๒ พื้นที่การเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๗/๖๘

สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร (ระบบข้อมูลกลางกรมส่งเสริมการเกษตรและระบบสารสนเทศการผลิตทางการเกษตร ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘) ได้รวบรวมจัดเก็บข้อมูลพื้นที่การเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดมุกดาหารฤดูการผลิตปี ๒๕๖๗/๖๘ จำนวน ๑,๐๒๔,๙๕๒.๗๕ ไร่ ประกอบด้วย

- ๑) ข้าวนาปี จำนวน ๔๔๙,๔๓๗ ไร่ ๕) ยูคาลิปตัส จำนวน ๕,๕๘๓ ไร่
๒) มันสำปะหลัง จำนวน ๒๑๖,๖๘๐.๗๕ ไร่ ๖) ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๕,๑๖๖.๒๕ ไร่
๓) ยางพารา จำนวน ๒๓๙,๙๐๙.๗๕ ไร่
๔) อ้อยโรงงาน จำนวน ๑๐๘,๑๓๖ ไร่

เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลประมาณการพื้นที่การเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๗/๖๘ ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมและความแห้งแล้งจากสภาวะฝนทิ้งช่วง ปี ๒๕๖๘ โดยเฉพาะพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปี มีรายละเอียดตามชนิดพืช รายอำเภอตามภาคผนวกที่ ๓

๘.๓ พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๗/๖๘

สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหารได้จัดเก็บข้อมูลพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของจังหวัดมุกดาหาร ปีการผลิตปี ๒๕๖๗/๖๘ รวมพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๑๔,๒๗๓ บ่อ ๑๒,๔๑๗ ไร่ สรุปรายอำเภอได้ ดังนี้

อำเภอ	ตำบล	จำนวน (บ่อ)	จำนวน (ไร่)	หมายเหตุ
๑. เมืองมุกดาหาร	๑๒	๔,๘๙๒	๔,๕๕๓.๖๒	
๒. นิคมคำสร้อย	๗	๒,๑๕๒	๑,๕๖๔.๔๔	
๓. ดอนตาล	๗	๑,๙๗๒	๑,๖๙๓.๘๓	
๔. ดงหลวง	๖	๑,๗๘๗	๑,๒๐๒	
๕. คำชะอี	๙	๑,๒๔๘	๑,๐๒๗	
๖. หวานใหญ่	๕	๑,๐๔๖	๘๒๒.๖๕	
๗. หนองสูง	๖	๑,๑๗๖	๑,๕๕๓.๓๙	
รวมทั้งหมด	๕๒	๑๔,๒๗๓	๑๒,๔๑๗	

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร

๘.๔ พื้นที่เลี้ยงสัตว์ของจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๗/๖๘

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหารได้จัดเก็บข้อมูลพื้นที่เลี้ยงสัตว์และจำนวนสัตว์เลี้ยง ปี ๒๕๖๗/๖๘รวมพื้นที่เลี้ยงสัตว์ทั้งหมด ๗ อำเภอ ๕๓ ตำบล รวมพื้นที่แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ ๖,๒๖๙ ไร่ สรุปรายอำเภอได้ดังนี้

อำเภอ	ตำบล	โค (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	แพะ (ตัว)	แปลงหญ้า (ไร่)
๑. เมืองมุกดาหาร	๑๓	๒๘,๖๗๙	๘,๘๓๕	๑๒,๐๔๗	๑,๓๑๖	๙๒๘
๒. นิคมคำสร้อย	๗	๑๑,๗๖๗	๑,๑๔๘	๒,๑๓๗	๓๐๐	๘๙๔
๓. ดอนตาล	๗	๑๐,๖๑๗	๗๑๒	๑๕,๙๔๗	๒๔๖	๗๕๒
๔. ดงหลวง	๖	๑๒,๐๒๕	๒,๖๖๖	๓,๐๘๙	๑๗๐	๕๙๑
๕. คำชะอี	๙	๙,๔๕๓	๒,๔๒๑	๑,๐๙๘	๑๕๑	๙๑
๖. หวานใหญ่	๕	๔,๖๑๓	๙๙๙	๒,๑๕๕	๖๓๒	๗๔๗
๗. หนองสูง	๖	๗,๔๙๘	๒๘๑	๑,๑๐๓	๑๘	๒,๒๖๗
รวมทั้งหมด	๕๓	๘๔,๖๕๒	๑๗,๐๖๒	๓๗,๕๗๖	๒,๘๓๓	๖,๒๗๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๗

๙. ประเมินความเสี่ยงและพื้นที่เฝ้าระวังด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๘ จังหวัดมุกดาหาร

๙.๑ คาดการณ์พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมในพื้นที่การเกษตร ปี ๒๕๖๘

จังหวัดมุกดาหารมีพื้นที่คาดการณ์โอกาสที่จะเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๗ อำเภอ ๒๘ ตำบล พื้นที่ ๗,๒๑๔ ไร่ เป็นข้อมูลพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากจากปีที่ผ่านมา แยกรายอำเภอ ตำบล ได้ดังนี้

ตารางพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมในพื้นที่การเกษตร ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	ตำบล	จำนวน (ไร่)	แหล่งน้ำสายหลัก
๑. เมืองมุกดาหาร	๑. มุกดาหาร	๕๗.๒๕	ห้วยมุก
	๒. บ้านโคก	๕๙.๕๐	ห้วยมุก/ห้วยไผ่
	๓. โพนทราย	๓๕๑.๕๐	ห้วยมุก
	๔. ผึ่งแดด	๓๙.๒๕	ห้วยมุก
	๕. นาโสก	๔๙.๕๐	พื้นที่ลุ่มต่ำ
	๖. นาสีนวน	๗.๕๐	แม่น้ำโขง ,ห้วยสายพาย
	๗. คำป่าหลาย	๘๒.๒๕	ห้วยบางทราย / ห้วยศาลา /ห้วยโชนด
	๘. คำอาฮวน	๕.๕๐	พื้นที่ลุ่มต่ำ
	๙. ดงเย็น	๕๔๗.๒๕	ห้วยบังอี่
	๑๐. ดงมอน	๔.๒๕	ห้วยยาง
	๑๑. กุดแซ่	๑๔๒.๕๐	ห้วยมุก
รวมพื้นที่		๑,๓๔๖.๒๕	
๒. คำชะอี	๑.เหล่าสร้างถ่อ	๕๐	ห้วยมุก
๓. ดอนตาล	๑. เหล่าหมี่	๒๕๐	ห้วยบังอี่ ห้วยทราย
	๒. ดอนตาล	๒๐	ห้วยกะลิม
รวมพื้นที่		๒๗๐	
๔. นิคมคำสร้อย	๑. นิคมคำสร้อย	๖๔	อ่างเก็บน้ำห้วยขี้เหล็ก,ห้วยบังอี่
	๒. นากอก	๑,๖๘๓	ห้วยบังอี่
	๓. หนองแวง	๘๑๑	ห้วยบังอี่
	๔. กกแดง	๔๑๐	ห้วยบังอี่ , ห้วยกระเปียน
รวมพื้นที่		๒,๙๖๘	
๕. นิคมคำสร้อย	๑. ชะโนดน้อย	๑๓๕	ห้วยชะโนด
	๒. หนองบัว	๖๐	ห้วยชะโนด
	๓. พังแดง	๑,๔๔๓	ห้วยบางทราย
	๔. หนองแคน	๔๕	ห้วยบางทราย
	๕. กกตูม	๖๓๗	ห้วยบางทราย
	๖. ดงหลวง	๑๙๐	ห้วยบางทราย
รวมพื้นที่		๒,๕๑๐	

อำเภอ	ตำบล	จำนวน (ไร่)	แหล่งน้ำสายหลัก
๖. ห้วยน้ำใหญ่	๑. ห้วยน้ำใหญ่	๔๐	ลำห้วยห้วยชะโนด
	๒. ป่งขาม	๒๐	ลำห้วยห้วยศาลา
รวมพื้นที่		๖๐	
๗. หนองสูง	๑. หนองสูงเหนือ	๕	ห้วยคันแท
	๒. หนองสูงใต้	๕	ห้วยคล้อ
รวมพื้นที่		๑๐	
รวมพื้นที่ทั้งหมด ๗ อำเภอ		๗,๒๑๔	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร

๑๐. กระบวนการเตรียมความพร้อมและการแจ้งเตือน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รวบรวมข้อมูลการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๘ เพื่อเป็นการเตรียมรับสถานการณ์ภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝน เช่น น้ำท่วม น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม และฝนทิ้งช่วงอย่างเป็นระบบ จึงได้กำหนดมาตรการลดความเสี่ยงจาก อุทกภัยด้านการเกษตร แบ่งเป็น ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย ประกอบด้วย ๓ แผนงาน คือ

- ๑) การป้องกันและเตรียมความพร้อม
- ๒) การเผชิญเหตุและการหยุดยั้งความเสียหาย
- ๓) การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม

เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานและประสานงานกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ดังนี้

๑๐.๑ การป้องกันและเตรียมความพร้อม

๑๐.๑.๑ การบริหารจัดการน้ำ

(๑) การติดตามสภาพอากาศ ปริมาณน้ำ วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง และวางแผนการบริหารจัดการน้ำ

- การคาดการณ์และการติดตามสถานะทางอุตุ-อุทกวิทยาอย่างใกล้ชิด ประกอบด้วย สภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำฝน สภาพน้ำท่า สภาพน้ำในอ่างฯ สภาพน้ำท่วม และพายุจร เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

- การบริหารน้ำในอ่างเก็บน้ำโดยใช้ Reservoir Operation Simulation และ Reservoir Operation Rule Curve โดยกรมชลประทานและการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้ประสานความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำของอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางที่อยู่ในความรับผิดชอบของทั้งสองหน่วยงาน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อกำหนดการเก็บกักน้ำและการระบายน้ำให้เป็นไปตามเกณฑ์การเก็บกักน้ำในอ่างฯ (Rule Curve) ที่กำหนดไว้ในแต่ละช่วงเวลา ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบจากสภาพน้ำหลากล้นอ่างฯ อย่างรุนแรงและเกิดภาวะน้ำท่วมด้านท้ายน้ำ

- การใช้ระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและเตือนภัย เป็นเครื่องมือในการติดตามสถานการณ์น้ำในแบบเวลาจริง ตลอดจนพยากรณ์สถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำที่อาจเกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเตือนภัยล่วงหน้า

- การเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม และการบริหารน้ำหลากที่ไม่สามารถควบคุมได้จะกำหนดวิธีการในการติดตาม เฝ้าระวังและคาดการณ์สภาพน้ำที่จะเกิดขึ้นแจ้งเตือนให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทราบ เตรียมการป้องกัน และให้การช่วยเหลือหรือส่งน้ำบางส่วนเข้าไปในระบบชลประทาน โดยไม่ให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการเพาะปลูกพืชของเกษตรกร เพื่อลดระดับน้ำสูงสุดในลำน้ำ

- ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ (SWOC) และศูนย์เครือข่าย (SWOC ๑-๑๗) ทำหน้าที่ติดตามสถานการณ์น้ำอย่างใกล้ชิดและจัดทำรายงานรวมถึงการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบตามผังการติดต่อและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ขณะนี้ได้เปิดให้บริการ สายด่วนแก่ประชาชนทั่วไปเพื่อสอบถามข้อมูลเรื่องน้ำได้ที่เบอร์ ๑๔๖๐

- คณะอนุกรรมการติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำซึ่งมีเจ้าหน้าที่จากกรมชลประทาน กรมอุตุนิยมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต กรมทรัพยากรน้ำ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร กรมโยธาธิการและผังเมือง และ กปร.ร่วมเป็นคณะอนุกรรมการฯ มีหน้าที่ประสานงานแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยง ข้อมูลเพื่อติดตามสภาพภูมิอากาศ น้ำฝน น้ำท่า และวิเคราะห์แนวโน้มสภาพน้ำ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการบริหาร จัดการน้ำ โดยมีการประชุมติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำและวางแผนบริหารจัดการน้ำทุกสัปดาห์

- การบริหารข้อมูล น้ำฝน น้ำในอ่างฯ น้ำท่าและน้ำท่วม เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล พื้นฐานของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก ให้ทราบสถานการณ์ที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ โดยระบบสารสนเทศ การรับ-ส่งข้อมูลด้วยระบบ Internet และโทรสาร ตลอดจนการส่งข่าวสารผ่าน SMS ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบข้อมูลอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา ร่วมกับศูนย์สารสนเทศดำเนินการพัฒนาโปรแกรม/แอปพลิเคชัน WMSC เพื่อเรียกใช้ข้อมูลที่ได้ส่งเคราะห์ที่จัดเก็บใน ฐานข้อมูล ให้สามารถใช้งาน ได้สะดวกและรวดเร็ว ง่ายต่อการใช้งาน สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและเป็นประโยชน์ต่อการบริการข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานอื่นและประชาชนทั่วไป อีกทั้งทางกรมชลประทานยังมีเว็บไซต์ รายงานสถานการณ์น้ำ ในช่องทางอื่น ๆ ทาง Social Network อีกหลายช่องทางเพื่อติดตามสถานการณ์น้ำ

- การประสานงานกับสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ทำหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมติดตาม ข้อมูลสภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำในลุ่มน้ำ และเขื่อนหรือที่กักเก็บน้ำ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประเมินผลให้การดำเนินงานการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำสอดคล้องและเป็นไปตามยุทธศาสตร์

(๒) การวางแผนการบริหารจัดการน้ำรายจังหวัด ในพื้นที่ลุ่มน้ำต่าง ๆ ทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ เพื่อกำหนดแนวทางเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงภัยลุ่มน้ำ และหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำ

(๓) การวางแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทานปี ๒๕๖๘ โดยวางแผนการใช้น้ำ และจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และเป็นธรรมโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และสนับสนุนน้ำชลประทานเสริมในช่วงต้นฤดูฝน และ/หรือ ช่วงที่เกิดฝนทิ้งช่วง ซึ่งมีการจัดลำดับความสำคัญ ในการจัดสรรน้ำ เพื่อการ อุปโภค-บริโภค และการประปา เพื่อการรักษาระบบนิเวศ เพื่อเกษตรกรรม เพื่อการอุตสาหกรรม

(๔) การกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำและบำรุงรักษาพื้นที่รับน้ำในคลองชลประทาน อ่างเก็บน้ำ คลองส่งน้ำในพื้นที่ชลประทาน รวมทั้งเสริมกระสอบทรายและคันดิน เพื่อป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ได้ เตรียมการ ขุดลอกคลอง/อ่างเก็บน้ำ และกำจัดวัชพืช

(๕) การพัฒนาแหล่งน้ำชุมชน การขุดบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน และพัฒนา แหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

(๖) ขุดลอกปรับปรุงแหล่งน้ำในพื้นที่ ส.ป.ก. รวมทั้งก่อสร้างแหล่งน้ำ ฝายและระบบส่งน้ำ

(๗) การปฏิบัติการฝนหลวง (ช่วงเดือนพฤษภาคม – ตุลาคม)

(๗.๑) ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อสร้างความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่เกษตรกรรมและป่าไม้ เพิ่มปริมาณน้ำฝนในพื้นที่เกษตรกรรม รวมทั้งเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายากแล้ง เนื่องจากฤดูฝนมาล่าช้ากว่าปกติหรือฝนทิ้งช่วงระหว่างฤดูเพาะปลูก

(๗.๒) ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักให้กับเขื่อนต่างๆ ทั่วประเทศเพื่อสำรองไว้เป็นน้ำต้นทุนในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งที่จะมาถึงและเพื่อสาธารณประโยชน์ต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะปฏิบัติการไปจนถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม

๑๐.๑.๒ การผลิตทางการเกษตร

(๑) การปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากน้ำท่วม น้ำหลาก น้ำเอ่อล้น และฝนตกหนัก

(๑.๑) ลักษณะการเกิดน้ำท่วมจะมี ๓ แบบ คือ

- แบบแรก ท่วมแบบน้ำป่าไหลหลาก จะเกิดในบริเวณพื้นที่ริมเชิงเขา จะมีน้ำหลากท่วมอย่างรวดเร็ว ๑-๒ วัน และหมดไป พืชผักจะเสียหายจากแรงปะทะของกระแสน้ำ

- แบบที่สอง เป็นน้ำท่วมขังในที่ลุ่ม เกิดจากปริมาณน้ำสะสมทั้งจากน้ำฝนและน้ำป่า ความเสียหายจะเกิดจากระดับน้ำและระยะเวลาของการท่วมขัง

- แบบที่สาม โดยเฉพาะภาคใต้ เป็นน้ำท่วมขังของพื้นที่ริมฝั่งทะเลหรือชายฝั่งแม่น้ำ ซึ่งจะมีน้ำจากแบบที่สองมาสมทบกับระดับน้ำทะเลหนุนทั้งบริเวณทะเลอ่าวไทย ทะเลสาบ หรือ บริเวณแม่น้ำสายต่างๆ ความเสียหายมาก เนื่องจากน้ำท่วมขังเป็นระยะเวลานาน และระดับน้ำค่อนข้างสูง

(๑.๒) คำแนะนำการดูแลรักษาพืชที่ปลูกแล้ว ก่อนน้ำท่วมขัง

- ทำคันดินรอบสวน ให้มีความสูงและแข็งแรง สามารถป้องกันและต้านทานจากภายนอกที่อาจท่วมล้นเข้าสวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- เตรียมเครื่องสูบน้ำ เพื่อสูบน้ำออกจากสวนไม้ผลได้ตลอดเวลาทำทางระบายน้ำเพื่อเตรียมระบายน้ำออกจากสวนไม้ผลไว้หลายๆ ทาง เพื่อป้องกันการท่วมขัง

- ตัดแต่งกิ่งค้ำยันต้นไม้ผล เพื่อป้องกันการโค่นล้ม กรณีที่ต้นไม้ผลอยู่ใกล้ทางน้ำไหลซึ่งดินอาจถูกกัดเซาะ

- เก็บเกี่ยวผลผลิต อย่าให้มีผลอยู่ติดกับต้น และตัดแต่งกิ่งให้เหลือใบน้อยลง

- ให้น้ำทางใบที่มีโพแทสเซียมสูง ประมาณ ๑-๒ ครั้ง

(๒) ทบทวนความเสียหายจากภัยพิบัติในอดีตเพื่อนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุ และวางแผนป้องกันความเสียหายซ้ำได้ในอนาคต

(๒.๑) การจัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย ดังนี้

- พื้นที่ทำการเกษตรที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมขัง ปี ๒๕๖๗ โดยการวิเคราะห์จากสภาพภูมิอากาศ (ปริมาณฝนเฉลี่ยช่วงฤดูฝน ๓๐ ปี) ข้อมูลดิน ระดับความลาดชันของพื้นที่ สภาพพื้นที่ (ลุ่ม,ดอน,ที่สูง) ความสามารถในการระบายน้ำของดิน สิ่งกีดขวางทางน้ำ และแผนที่น้ำท่วมในรอบ ๑๐ ปี

- พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่มสูง ปี ๒๕๖๗ โดยวิเคราะห์จากสภาพภูมิอากาศ(ปริมาณฝนเฉลี่ย ช่วงฤดูฝน ๓๐ ปี ข้อมูลสถิติในรอบ ๑๐ ปีที่มีฝนตกหนัก) ข้อมูลดิน ระดับความลาดชันของพื้นที่เป็นต้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่และสถิติการเกิดดินถล่มในอดีต ประกอบกับโอกาสในการเกิดพายุฝนในพื้นที่

- พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วงในพื้นที่เกษตรกรรม ปี ๒๕๖๗ โดยวิเคราะห์จากสภาพภูมิอากาศ (ปริมาณฝนเฉลี่ยช่วงฤดูฝน ๓๐ ปี ข้อมูลจำนวนวันที่ฝนไม่ตกหรือตกน้อยกว่า ๐.๑ มิลลิเมตรติดต่อกันมากกว่า ๗ วัน) ข้อมูลเชิงพื้นที่ แผนที่น้ำท่วมในรอบ ๑๐ ปี ข้อมูลและปัจจัยแวดล้อมอื่นที่สำคัญ (ปริมาณน้ำที่พืชต้องการใช้ตลอดอายุ การเพาะปลูก และปริมาณน้ำต้นทุน)

(๒.๒) การจัดทำข้อมูลชุดองค์ความรู้ทางด้านวิชาการ และการดูแลรักษาพืช

(๒.๓) ติดตาม/เฝ้าระวังสถานการณ์การเกิดภัย แจ้งเตือนภัย ข้อมูลพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงจากน้ำท่วม น้ำหลาก น้ำเอ่อล้น และฝนตกหนัก

(๒.๔) ออกเยี่ยมเยียนเกษตรกร ให้คำแนะนำการดูแลรักษาตามองค์ความรู้ทางด้านวิชาการ เพื่อให้มีความพร้อมในการเตรียมการป้องกัน รับมือ และปรับตัว เพื่อลดผลกระทบจากภัยพิบัติได้ทันเวลา

(๒.๕) ตรวจสอบ เฝ้าระวัง จัดทำบัญชีฟาร์มสัตว์น้ำดูรายในพื้นที่เสี่ยง

(๒.๖) การวางแผนและจัดเตรียมสถานที่อพยพสัตว์ และจัดทำคอกพักสัตว์เคลื่อนที่

(๒.๗) จัดทำบัญชีทรัพยากร การจัดเตรียมยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องมือ

(๓) การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ และด้านหนี้สินของสมาชิกสถาบันเกษตรกร

๑๐.๑.๓ การสร้างความเข้าใจ ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยง อุทกภัย เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับทราบและเตรียมการป้องกัน พร้อมทั้งให้คำแนะนำทางวิชาการ

๑๐.๒ การเผชิญเหตุและการหยุดยั้งความเสียหาย

๑๐.๒.๑ การบริหารจัดการน้ำ

- (๑) ใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำหลาก
- (๒) ใช้อาคารชลประทาน ระบบชลประทาน บริหารจัดการน้ำ
- (๓) จัดจรรยาบรรณในแม่น้ำ
- (๔) ติดตั้งเครื่องจักร-เครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ เพื่อเร่งระบายน้ำในพื้นที่ประสบภัย
- (๕) เสริมประสิทธิภาพของอาคารชลประทานในบริเวณต่างๆ ที่พบว่า ยังไม่มีศักยภาพเพียงพอกับขนาดของสถานการณ์น้ำหลากที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
- (๖) เร่งซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดให้ใช้งานได้ชั่วคราว และงานอื่นๆ

๑๐.๒.๒ การผลิตทางการเกษตร

- (๑) การเสริมคันกันน้ำ/คันคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ งานปิดท่อดูดทำนบชั่วคราว
- (๒) สนับสนุนเสบียงสัตว์ เวชภัณฑ์ เพื่อช่วยเหลือสัตว์ในพื้นที่ประสบภัย
- (๓) อพยพหรือเคลื่อนย้าย ปศุสัตว์ สัตว์น้ำ ผลผลิตด้านการเกษตร สู่ที่ปลอดภัย
- (๔) หากเกิดโรคระบาดสัตว์ ให้ดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรค
- (๕) การส่งกำลังบำรุงเข้าพื้นที่
- (๖) บำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็นในพื้นที่เกษตรกรรม โดยใช้น้ำหมักชีวภาพ พด.๖
- (๗) ตรวจ วินิจฉัย ป้องกัน และกำจัดโรคพืช สัตว์ ประมง เพื่อไม่ให้เกิดโรคระบาดในพื้นที่ประสบอุทกภัย
- (๘) สนับสนุนเวชภัณฑ์เพื่อป้องกันการระบาดของโรคที่เกิดจากน้ำ

๑๐.๒.๓ การสร้างการรับรู้ จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัย เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือเบื้องต้น

๑๐.๒.๔ การรายงาน รวบรวมและจัดทำรายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ และการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น เสนอต่อผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑๐.๓ การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม

๑๐.๓.๑ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒

๑๐.๓.๒ การประเมินความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน

(๑) สำรวจความเสียหายของระบบชลประทาน เพื่อซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้ตามปกติโดยเร็ว

(๒) ประเมินศักยภาพของปริมาณน้ำต้นทุน เพื่อช่วยเหลือในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งเตรียมการสนับสนุนเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่และรถยนต์บรรทุกน้ำ

๑๐.๓.๓ โครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ การป้องกัน รักษา และกำจัด โรคระบาดที่เกิดจากน้ำและพืชผลเกษตร การฟื้นฟูพื้นที่ประกอบกิจกรรมด้านการเกษตร

(๑) แนวทางการจัดการพื้นที่ที่เกิดน้ำท่วม สามารถจำแนกตามสภาพพื้นที่ที่เกิดจากน้ำท่วมออกเป็น ๖ ประเภท คือ

(๑.๑) บริเวณพื้นที่ที่น้ำท่วมนานจนเกิดเน่าเสีย ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่การเกษตรพื้นที่ในชุมชนและอุตสาหกรรม ให้ใช้สารบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็นจากสารเร่งซูเปอร์ พด.๖ จำนวน ๑๕ - ๒๕ ลิตรต่อไร่ ในน้ำท่วมขังลึก ๑๐ - ๑๕ ซม. หากความลึกเฉลี่ย ๗๕ ซม. ให้ใช้น้ำหมักชีวภาพเฉลี่ย ๑๒๐ ลิตร กรณีน้ำขังมีความลึกมากน้อยกว่าที่ระบุไว้ให้คำนวณตามสัดส่วน โดยเทลบริเวณที่น้ำท่วมขังที่มีกลิ่นเน่าเหม็นทุก ๆ ๑๐ วัน และบริเวณน้ำท่วมที่มีกลิ่นเน่าเหม็นมากทุก ๆ ๓ วัน เพื่อช่วยบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็นก่อน

(๑.๒) พื้นที่นาข้าวที่อยู่ในเขตชลประทาน กรณีที่นาข้าวถูกน้ำท่วมจนเสียหายหมดให้ใช้ พด.๒ ในอัตรา ๕ ลิตรต่อพื้นที่ ๑ ไร่ ราวเพื่อให้ดอกช่ຍย่อยสลายเร็วขึ้น หากกรณีพื้นที่นาข้าวเป็นดินเปรี้ยวจัดรุนแรงมาถึงรุนแรงปานกลาง ใช้วัสดุปูนเพื่อการเกษตร (ปูนมาร์ล โดโลไมท์) ในพื้นที่นาข้าวที่เป็นดินเปรี้ยวจัด ในอัตรา ๑๐๐ - ๓๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ เพื่อช่วยปรับสภาพดินให้เป็นกลาง

(๑.๓) พื้นที่นาข้าวที่อยู่นอกเขตชลประทาน หากนาข้าวถูกน้ำท่วมจนเสียหายหมดให้ใช้ พด.๒ ในอัตรา ๕ ลิตรต่อพื้นที่ ๑ ไร่ พร้อมกันนั้นกรมพัฒนาที่ดินยังแจกเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสดให้เกษตรกรปลูกหลังน้ำลด เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน และเพิ่มธาตุอาหาร จำพวกปอเทือง โสนแอฟริกัน ถั่วพริ้ว ถั่วมะแฮะและพืชตระกูลถั่ว ให้เกษตรกรปลูก ช่วยเพิ่มการดูดซับธาตุอาหารพืชในดิน ลดการสูญเสียธาตุอาหารจากการถูกชะล้าง และเพิ่มธาตุอาหารไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม ตามชนิดและปริมาณที่เหมาะสมกับพืชที่ปลูก ในอัตราประมาณ ๕ - ๘ กิโลกรัมต่อไร่

(๑.๔) พื้นที่นาข้าวที่ถูกน้ำพัดพาหน้าดิน กรณีที่นาข้าวถูกน้ำพัดพาหน้าดินทำให้หน้าดินสูญเสียแร่ธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ให้ปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยหมักในอัตรา ๒ ตันต่อไร่ เพื่อปรับปรุงสภาพดินให้มีความอุดมสมบูรณ์

(๑.๕) พื้นที่ไม้ผล หรือไม้ยืนต้น กรณีพื้นที่ไม้ผล หรือไม้ยืนต้นถูกน้ำท่วมควรปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่สวนผลไม้ หลังน้ำลด เพื่อช่วยเหลือรากต้นไม้ผลที่ขาดออกซิเจน ขณะที่เศษซากพืชซากสัตว์ที่ทับถมอยู่ในดินเกิดการย่อยสลายในสภาพไม่มีอากาศ เกิดเป็นก๊าซพิษที่เป็นอันตรายต่อรากต้นไม้ เช่น ก๊าซมีเทน ก๊าซไฮโดรเจน เป็นต้น หลังจากน้ำเริ่มลดลงใกล้แห้งต้องรีบดำเนินการแก้ไขและป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับต้นไม้ผล หากพบว่า ต้นไม้ที่ลำต้นเอนใกล้ล้ม ให้ใช้ไม้ยาวๆ ค้ำยันไว้ โดยไม่เข้าไปเหยียบย่ำโคนต้นจากนั้นต้องระบายน้ำที่แช่ขังบริเวณโคนต้นออกให้หมด เมื่อดินเริ่มแห้งให้ตัดแต่งกิ่งที่ใบแก่และใบที่ไม่ได้รับแสงแดดออก ใส่ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีบำรุงดิน โดยใส่บริเวณรอบ ๆ ทรงพุ่ม สำหรับปุ๋ยหมักที่ใช้ให้ขยายเชื้อสารเร่งซูเปอร์ พด.๓ ก่อน รดด้วยน้ำหมักชีวภาพที่เตรียมจากสารเร่งซูเปอร์ พด.๒ เจือจาง ๑:๕๐๐ เพื่อเร่งการเจริญของระบบรากพืช กรณีพื้นที่ปลูกไม้ผลที่เป็นดินกรด ใช้วัสดุปูนเพื่อการเกษตร (ปูนมาร์ล โดโลไมท์)

ในอัตราประมาณ ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ เพื่อปรับสภาพดินที่มีปัญหา เช่น ดินกรด ดินเปรี้ยว แก้ไขความเป็นกรดแอมโมเนียมในดิน และช่วยให้เนื้อดินไม่แน่นทึบ โดยการหว่านให้ทั่วพื้นที่หรือรอบโคนต้นแล้วไถกลบ จะช่วยให้ดินมีสภาพเป็นกลาง

(๑.๖) พื้นที่ปลูกพืชไร่ หากพืชตายเหลือแต่ตอซัง ให้ทำการไถกลบเศษซากพืช และส่งเสริมให้ปลูกถั่ว หรือพืชปุ๋ยสดโดยพิจารณาพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการดำเนินการหากเกิดพื้นที่น้ำท่วม และมีน้ำไหลหลากด้วย และกลัวว่าสภาพดินอาจเสื่อมเกษตรกรควรปรึกษาหมอดินเพื่อตรวจสอบสภาพดินก่อนว่า ขาดธาตุอาหารประเภทใดบ้าง อย่างไรก็ตามหากพื้นที่น้ำท่วมซัง โดยไม่มีการชะล้างหน้าดิน เมื่อน้ำลดลงแล้ว จุลินทรีย์หน้าดินก็มีเหมือนเดิม ไม่จำเป็นต้องปรับสภาพดิน เพราะดินส่วนล่างยังปกติทุกอย่าง

(๒) แนวทางการจัดการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากความแห้งแล้งจากฝนทิ้งช่วง ในพื้นที่เกษตรกรรม

(๒.๑) การกักเก็บน้ำไว้บนผิวดิน เป็นการสร้างแหล่งกักเก็บน้ำผิวดิน เพื่อให้เกษตรกร กักเก็บน้ำไว้ในช่วงแล้ง เป็นแหล่งน้ำสำรองในระยะฝนทิ้งช่วง ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำมากขึ้น โดยการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (๑,๒๖๐ ลบ.ม.)

(๒.๒) การเก็บน้ำไว้ใต้ดิน

- การเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด เพื่อช่วยให้ดิน เก็บกักน้ำได้มากขึ้น

- การรณรงค์ไถกลบตอซังแทนการเผาในพื้นที่เกษตร เพื่อลดการสูญเสีย น้ำ และสามารถใช้น้ำในฤดูการเกษตรสำหรับคลุมดินลดการระเหยของน้ำ

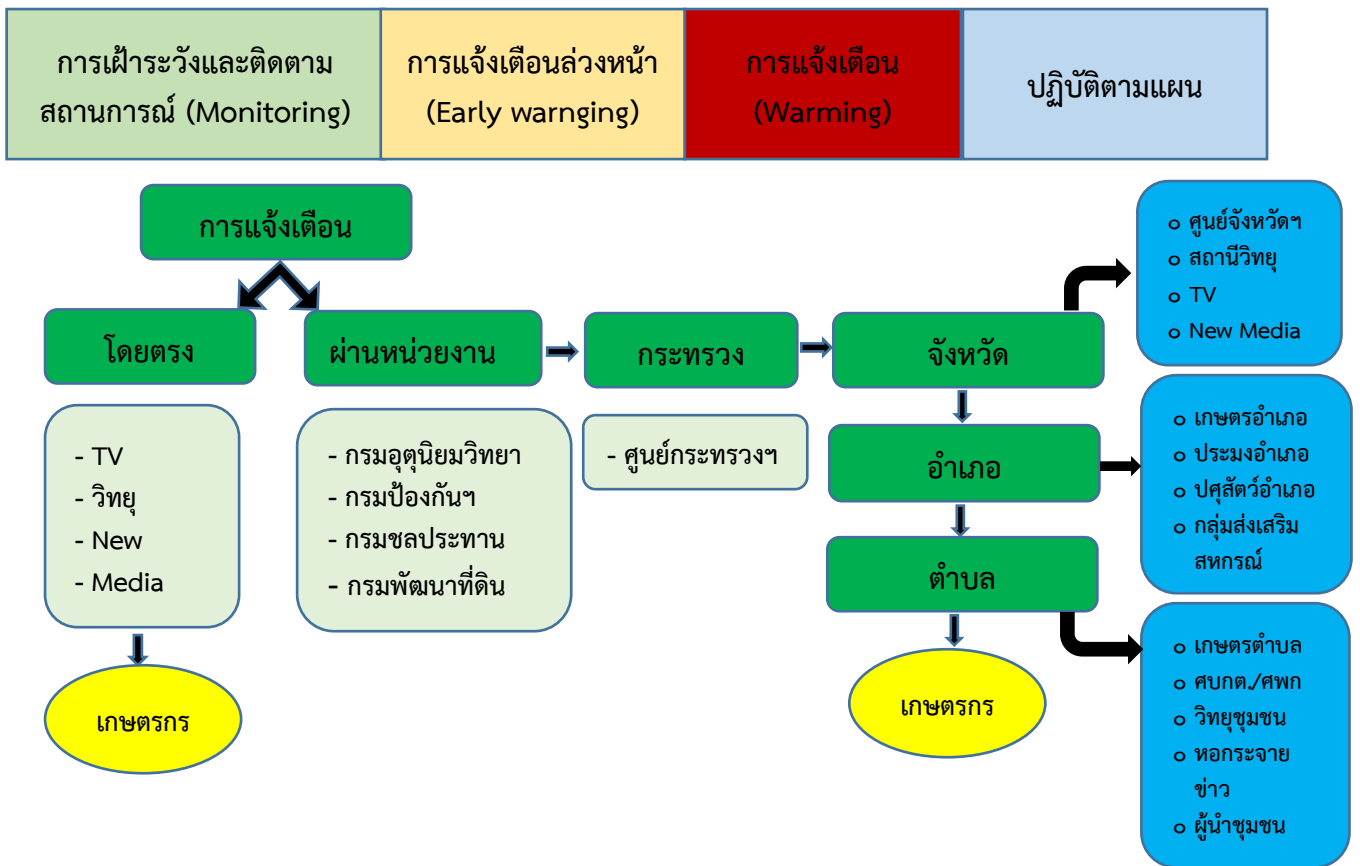
- รณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อรักษาความชุ่มชื้นให้กับดิน โดยการปลูกหญ้าแฝกรอบ ๆ ต้นไม้ผล หรือ รอบแปลงปลูกผัก ในช่วงหน้าแล้งให้ตัดใบหญ้าแฝก เพื่อลดการคายน้ำ ลดการใช้น้ำของหญ้าแฝก ใช้ใบคลุมโคนต้นไม้และแปลงผัก

- การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ช่วยในการอนุรักษ์ดิน และน้ำในพื้นที่ต้นน้ำ ชะลอความเร็วของน้ำทำให้น้ำซึมลงดินเป็นน้ำใต้ดินเพื่อเติมให้กับแหล่งน้ำในพื้นที่ตอนล่าง ลดปริมาณตะกอนดินที่จะไปสะสมในแหล่งน้ำและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ

(๒.๓) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม โดยการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ ไม่เหมาะสม ให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายใต้ความสมัครใจ ของเกษตรกร

๑๐.๓.๔ เศรษฐกิจและสังคม คราวเรือนเกษตรกร ได้แก่ การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ที่เกิดจากภัยในแต่ละด้าน การวิเคราะห์ผลกระทบจากภัยพิบัติในเชิงเศรษฐกิจมหภาค (Macro – Economic Impact) และผลกระทบต่อมนุษย์และสังคม (Human/Social Impact) การประเมินความต้องการ/ ความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย เพื่อการจัดลำดับความสำคัญในการฟื้นฟูในแต่ละภาคส่วนตามระยะเวลา ๓ ช่วง คือ ระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว โดยระดมเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเร็ว และ ประชาสัมพันธ์ ติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

๑๐.๔ กระบวนการแจ้งเตือน

๑๑. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๘ จังหวัดมุกดาหาร

เพื่อเตรียมความพร้อมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรในจังหวัดมุกดาหาร ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ มีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่การเกษตร ให้กลับสู่ภาวะปกติ โดยเร็ว ประกอบด้วย กิจกรรม/หน่วยงานรับผิดชอบ จำนวนเป้าหมาย พื้นที่เป้าหมาย งบประมาณ และ ห้วงระยะเวลาในการดำเนินการ แบ่งออกเป็น ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย มีรายละเอียดตาม ตารางต่อไปนี้

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๘ จังหวัดมุกดาหาร

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	พื้นที่ ดำเนินการ	๒๕๖๘							หน่วยงาน
				มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ก่อนเกิดภัย											
การป้องกันและลดผลกระทบ											
๑. สร้างการรับรู้เพื่อลดความเสี่ยง											
๑.๑ การประชาสัมพันธ์ผ่านทุกช่องทาง รวมถึงให้คำแนะนำทางวิชาการ	๗ ครั้ง		๗ อำเภอ								หน่วยงานในสังกัด กษ.มท
- สร้างการรับรู้เพื่อรับมือกับภัย ด้านพืช สัตว์ ประมง วิธีการปรับตัว/ การวางแผน การดูแลรักษา ในช่วงฤดูฝน การเฝ้าระวังโรค/แมลงศัตรูพืช ผ่าน ทุกช่องทางให้กับเกษตรกรเพื่อเข้าถึงข้อมูลและการบริการของรัฐ											
- ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ สร้างความตระหนักถึงผลกระทบให้แก่ เกษตรกรรับทราบ เพื่อลดความเสี่ยง											
๑.๒ ลงพื้นที่ / ออกหน่วยให้บริการเกษตรกร											
- ออกเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำ ให้บริการด้านวิชาการ ถ่ายทอดความรู้ ให้คำปรึกษาและติดตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลการช่วยเหลือ เกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร			๗ อำเภอ								หน่วยงานในสังกัด กษ.มท
- ให้บริการด้านการเกษตร ในโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่พระราชา นุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ จังหวัดมุกดาหาร (ประเด็นการรับมือ กับสถานการณ์ในช่วงฤดูฝน แจ้งสถานการณ์และวิธีการปรับตัว ข้อมูลการให้ ความช่วยเหลือ	๒ ครั้ง										หน่วยงานในสังกัด กษ.มท
๒. การติดตามสถานการณ์	๗ อำเภอ		๗ อำเภอ								
- ติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำและรายงานสถานการณ์											โครงการชลประทานมุกดาหาร
- การตรวจวัดสภาพอากาศ ปริมาณฝน อุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์และ รายงานสถานการณ์											สถานีอุตุนิยมวิทยา มุกดาหาร
๓. การบริหารจัดการน้ำ											
เฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยอ่างเก็บน้ำ กำหนดเกณฑ์ปริมาณจัดสรร/ระบายน้ำ และจัดทำแผนระบายน้ำ/จัดสรรน้ำ	๒๑ อ่าง		๒๑ อ่าง								โครงการชลประทานมุกดาหาร

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	พื้นที่ ดำเนินการ	๒๕๖๗							หน่วยงาน
				มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
๔. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาการเกิดภัย	๗ อำเภอ		๗ อำเภอ								โครงการชลประทานมุกดาหาร
การขุดลอก กำจัดวัชพืช ปรับปรุงแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ ในคลอง ชลประทานส่งน้ำในพื้นที่ชลประทานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรับ/ระบายน้ำ											
การเตรียมความพร้อม											
๕. เตรียมความพร้อมศูนย์ติดตามฯ จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง											
- ประชุมคณะกรรมการศูนย์/เจ้าหน้าที่ เพื่อติดตามสถานการณ์และเตรียม ความพร้อมให้ความช่วยเหลือ	เดือนละ ๑ ครั้ง										ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
- จัดทำแผนการเพาะปลูกพืช	๑ ครั้ง		๑ ครั้ง								สนง.เกษตรจังหวัด
- การเฝ้าระวัง/ป้องกันศัตรูพืชระบาด	๗ อำเภอ		๗ อำเภอ								สนง.เกษตรจังหวัด
- วางแผนอพยพสัตว์ (อ.ดงหลวง อ.หว้านใหญ่ อ.นิคมคำสร้อย)	๓ อำเภอ		๓ อำเภอ								สนง.ปศุสัตว์จังหวัด
๖. การวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัยและเตรียมพร้อม	๗ อำเภอ										ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
- วิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม											
- วิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยฝนทิ้งช่วง											
๗. การจัดทำข้อมูลทะเบียนเกษตรกร											
จัดทำข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง ให้เป็นปัจจุบัน	๓ ระบบ		๗ อำเภอ								สนง.เกษตรจังหวัด
											สนง.ปศุสัตว์จังหวัด
											สนง.ประมงจังหวัด
๘. การเตรียมความพร้อมยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ											
๘.๑ จัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ											
- เครื่องสูบน้ำ ๖ เครื่อง รถบรรทุกน้ำ ๑ คัน รถบรรทุก ๒ คัน											โครงการชลประทานมุกดาหาร และหน่วยงานอื่น
- ยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ											หน่วยงานในสังกัด กษ.มท.
๘.๒ การสำรองปัจจัยการผลิต											
๑) การสำรองเสบียงสัตว์			๗ อำเภอ								สนง.ปศุสัตว์จังหวัด
- เเสบียงสัตว์ เช่น หญ้าแห้ง/ฟางแห้ง											
- การจัดเตรียมยาเวชภัณฑ์ เช่น ยาปฏิชีวนะ วัคซีนป้องกันโรค											

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	พื้นที่ ดำเนินการ	๒๕๖๗							หน่วยงาน
				มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย	ธ.ค.	
๒) การสำรวจเมล็ดพันธุ์พืชผัก			๗ อำเภอ								ศวพ.มุกดาหาร
๓) สำรวจเมล็ดพันธุ์ข้าว			๗ อำเภอ								ศูนย์วิจัยข้าวอำนาจเจริญ
ขณะเกิดภัย											
การเผชิญเหตุ											
๑. การแจ้งเตือนภัยและประชาสัมพันธ์ โดยการติดตามสถานการณ์ แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร/สถานการณ์ ผ่านช่องทางต่างๆ	เมื่อเกิดภัย		๗ อำเภอ								หน่วยงานในสังกัด กษ.มท
๒. การบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัย และฝนทิ้งช่วง ปรับแผนการจัดสรรน้ำเพื่อลดผลกระทบ	พื้นที่ ประสบภัย		๗ อำเภอ	เมื่อเกิดภัย							โครงการชลประทานมุกดาหาร
๓. การส่งกำลังบำรุง จัดหน่วยเคลื่อนที่ให้บริการ/ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร เฉพาะหน้า	พื้นที่ ประสบภัย		๗ อำเภอ	เมื่อเกิดภัย							
- การให้คำแนะนำด้านการเกษตร											} สنج.เกษตรจังหวัด } สنج.ปศุสัตว์จังหวัด } สنج.ประมงจังหวัด ศวพ.มุกดาหาร ศูนย์วิจัยข้าวอำนาจเจริญ โครงการชลประทานมุกดาหาร
- ดูแลสุขภาพสัตว์/สนับสนุนเสบียงสัตว์และเวชภัณฑ์											
- ฝักระวังโรคพืช และโรคสัตว์											
- ให้การสนับสนุนเครื่องสูบน้ำ วัสดุ-อุปกรณ์ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร											
											ศูนย์วิจัยข้าวอำนาจเจริญ
											โครงการชลประทานมุกดาหาร
๔. การติดตามและรายงานผล				เมื่อเกิดภัย							
ติดตาม/รายงาน ประเมินสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือของ หน่วยงานไปยังศูนย์ติดตามฯ จังหวัด/กระทรวงฯ	พื้นที่ประสบ ภัย		๗ อำเภอ								ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด سنง.เกษตรจังหวัด سنง.ปศุสัตว์จังหวัด سنง.ประมงจังหวัด
หลังเกิดภัย											
การฟื้นฟู											
๑. การช่วยเหลือเกษตรกรตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรอง ราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๖๒	พื้นที่ประกาศ เขตฯ	เงินทดรอง ราชการ									หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	พื้นที่ ดำเนินการ	๒๕๖๗							หน่วยงาน
				มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
๒. การฟื้นฟูพื้นที่การเกษตร และอาชีพให้แก่เกษตรกร	พื้นที่ประสบภัย										
๒.๑ การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว/พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์ รวมถึงเสบียงสัตว์/ เวชภัณฑ์ ตามความเหมาะสมและการฟื้นฟูอาชีพ	พื้นที่ ประสบภัย										ศูนย์วิจัยข้าวอำนาจเจริญ สนง.เกษตรจังหวัด สนง.ปศุสัตว์จังหวัด สนง.ประมงจังหวัด ศวพ.มุกดาหาร
๒.๒ การฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดินพื้นที่การเกษตร	พื้นที่ ประสบภัย										สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร
- สนับสนุนสารเร่งซูเปอร์ พด.ต่างๆ,น้ำหมักชีวภาพและปุ๋ยหมัก เพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน	พื้นที่ประสบภัย										
- ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	พื้นที่ประสบภัย										
๓. การให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สินแก่เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร	พื้นที่ประกาศ เขตฯ										
๓.๑ มาตรการให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ ประสบภัย	พื้นที่ประกาศ เขต										สนง.สหกรณ์จังหวัด
๓.๒ สนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำจากกองทุนพัฒนาสหกรณ์	อ.ดงหลวง อ.หนองสูง อ.ดอนตาล										สนง.สหกรณ์จังหวัด
๓.๓ ลดภาระหนี้สินสมาชิกกองทุนปฏิรูปที่ดินกลุ่มเกษตรกรที่ประสบภัย	พื้นที่ประสบภัย										สนง.การปฏิรูปที่ดินมุกดาหาร
๓.๔ โครงการประกันภัยพืชผลทางการเกษตร	พื้นที่ประสบภัย										สนง.ธ.ก.ส.จังหวัด
๓.๕ โครงการผ่อนชำระหนี้/การปรับปรุงโครงสร้างหนี้	พื้นที่ประสบภัย										สนง.ธ.ก.ส.จังหวัด
๔. การติดตามและรายงาน											
๔.๑ รายงานผลการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือไปยังศูนย์ติดตามฯ จังหวัด	พื้นที่ประกาศ เขต										หน่วยงานในสังกัด กษ.
๔.๒ ติดตามเร่งรัดการให้ความช่วยเหลือ/รายงานผลทางปฏิบัติงานให้ ความช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปยังศูนย์ติดตามฯ กระทรวงฯ	พื้นที่ประกาศ เขต										ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
๔.๓ วิเคราะห์มูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจที่เกิดจากภัยพิบัติ ด้านการเกษตร	พื้นที่ประกาศ เขต			เมื่อเกิดภัย							สนง.เศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๑ จ.อุบลราชธานี

๑๒. การติดตามและการรายงานสถานการณ์

การติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๘ จังหวัดมุกดาหาร ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหามลพิษพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดมุกดาหาร กำหนดแนวทางการติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานและความก้าวหน้าในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑๒.๑ ก่อนเกิดภัย

- ๑) ติดตามสภาพอากาศ ประเมินสถานการณ์น้ำ และประเมินสถานการณ์อุทกภัย ฝนทิ้งช่วง ฯลฯ
- ๒) ศูนย์ติดตามฯ จังหวัดมุกดาหาร กำหนดจัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ เป็นประจำทุก ๒ เดือน
- ๓) จัดทำรายงานการประชุม พร้อมรายงานผลการแจ้งเตือนภัยด้านการเกษตร และการประชาสัมพันธ์ ประจำเดือน รวมทั้งการสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรเตรียมรับสถานการณ์ภัยช่วงฤดูฝน

๑๒.๒ ขณะเกิดภัย

- ๑) ศูนย์ติดตามฯ จังหวัดมุกดาหาร จัดประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ เพื่อติดตามสถานการณ์และปรับแผนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์อุทกภัย ฝนทิ้งช่วง ฯลฯ
- ๒) จัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานข้อมูลเบื้องต้น ดังนี้

- ๒.๑) สถานการณ์เบื้องต้น
- ๒.๒) ประเมินความเสียหายเบื้องต้น
- ๒.๓) การช่วยเหลือเบื้องต้น
- ๒.๔) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ส่งข้อมูลดังกล่าวให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหามลพิษพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดมุกดาหาร ทางโทรสาร ๐๔๒-๖๑๓๕๘๓ ทางไลน์กลุ่มศูนย์ติดตามฯ จังหวัดมุกดาหาร หรือทาง E-mail : saraband_mdh@opsmoac.go.th เพื่อรวบรวมส่งให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่อไป โดยให้จัดส่งข้อมูลทุกวันจนกว่าสิ้นสุดภัย และให้ยุติการรายงานเมื่อสิ้นสุดภัยหรือสถานการณ์กลับสู่ภาวะปกติ

๑๒.๓ หลังเกิดภัย

เมื่อเกิดสถานการณ์เข้าสู่ภาวะที่สามารถประเมินความเสียหายด้านการเกษตรได้ ศูนย์ติดตามฯ จังหวัดมุกดาหาร รวบรวมและจัดทำรายงานความเสียหายด้านการเกษตร (ด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์) รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรตามระเบียบที่เกี่ยวข้องและจัดส่งรายงานให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑๒.๔ การรายงานสถานการณ์

เพื่อให้การบริหารจัดการสถานการณ์ การบริหารจัดการน้ำ และการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งของจังหวัดมุกดาหารเป็นไปตามเป้าหมายของแผน กำหนดให้รายงานสถานการณ์ ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน พร้อมปัญหาอุปสรรค เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร และศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทุกเดือน

๑๓. บัญชีเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ สำหรับการเผชิญเหตุ

สถานที่ตั้ง	เครื่องมือ/อุปกรณ์	จำนวน
๑. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร	รถยนต์ตู้	๑ คัน
	รถยนต์ ๔ ประตู	๓ คัน
๒. โครงการชลประทานมุกดาหาร	เครื่องสูบน้ำขนาด ๘ นิ้ว	๖ เครื่อง
	รถบรรทุกน้ำขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร	๑ คัน
	รถบรรทุกขนาด ๖ ตัน และ ๔ ตัน	๒ คัน
	รถชุดหน้าตัดกหล้าง	๑ คัน
๓. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ มุกดาหาร	รถยนต์ ๔ ประตู	๓ คัน
๔. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร	รถบรรทุก ๖ ล้อ	๑ คัน
	รถยนต์ ๔ ประตู	๑ คัน
๕. สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร	รถยนต์ขนย้ายสัตว์น้ำ	๒ คัน
๖. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด มุกดาหาร	รถยนต์สำหรับขนย้ายสัตว์น้ำ	๒ คัน
	ถังขนย้ายสัตว์น้ำพร้อมอุปกรณ์	๒ ชุด
	อวนสำหรับจับหรือย้ายสัตว์น้ำ	๒ ฟืน
	ชุดวิเคราะห์คุณภาพน้ำ	๒ ชุด
๗. สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร	รถยนต์ตู้	๒ คัน
๘. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดมุกดาหาร	รถบรรทุกขนาดเล็กแบบที่นั่ง ๒ ตอน (Double cab) ขับเคลื่อน ๔ ล้อ	๒ คัน
	รถบรรทุกขนาดเล็กแบบที่นั่ง ๒ ตอน (Double cab)	๑ คัน
	รถบรรทุกน้ำ ขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร	๑ คัน
	รถยนต์กู้ภัยเล็กเคลื่อนที่เร็วพร้อม อุปกรณ์ (เครื่องตัด-ถ่าง)	๑ คัน
	รถกู้ภัยขนาดกลางพร้อมอุปกรณ์	๑ คัน
	รถบรรทุกติดเครน ๖ ล้อ	๑ คัน
	เรือยางพร้อมเครื่องยนต์	๑ คัน
	เครื่องกำเนิดไฟฟ้าชนิดกระเป่าหิ้ว	๑๐ เครื่อง

๑๔. เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์ สำนักงานและ เบอร์ โทรศัพท์มือถือ	หน่วยงาน
๑	น.ส.ช่อลัดดา คนชื้อ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ	๐-๔๒๖๑-๓๕๘๒ ๐๖-๕๖๕๑-๙๗๑๕	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดมุกดาหาร
	น.ส.วันวิสา หล้าตัน	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ นโยบายและแผน	๐-๔๒๖๑-๓๕๘๒ ๐๙-๓๓๒๖-๑๕๕๔	
๒	น.ส.ธิดา ยืนยง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ปฏิบัติการ	๐-๔๒๖๓-๑๓๔๒ ๐๙-๗๑๕๖-๓๕๓๖	สำนักงานเกษตรจังหวัด มุกดาหาร
๓	น.ส.มนัทยา แทลธิบอง	นายสัตวแพทย์ปฏิบัติการ	๐-๔๒๖๔-๐๐๙๖ ๐๘-๖๘๕๕-๒๐๓๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด มุกดาหาร
	น.ส.มัลลิกา ศรีอุดร	เจ้าพนักงานสัตวบาล ปฏิบัติงาน	๐-๔๒๖๔-๐๐๙๖ ๐๘-๔๙๕๖-๑๑๘๙	
๔	นายบุญญิต ฝ้ายจิต	เจ้าพนักงานประมงอาวุโส	๐-๔๒๖๑-๑๖๐๔	สำนักงานประมงจังหวัด มุกดาหาร
	นายกริชาพล ลั่นโคตร	เจ้าพนักงานประมงปฏิบัติงาน	๐๘-๓๐๔๕-๖๘๖๙	
๕	นายต่อศักดิ์ ภูผา	นายช่างชลประทานอาวุโส	๐-๔๒๖๑-๑๕๖๙ ๐๘-๙๒๘๐-๒๐๐๙	โครงการชลประทาน มุกดาหาร
๖	น.ส.ศุภลักษณ์ อุไรวรรณ	นักวิชาการปฐพีที่ดิน ชำนาญการ	๐-๔๒๖๗-๓๐๘๒ ๐๙-๐๒๖๐-๒๑๒๑	สำนักงานปฐพีที่ดิน จังหวัดมุกดาหาร
๗	นายกมล เทพสุวรรณ	ผอ.นิคมสหกรณ์ดอนตาล	๐-๔๒๖๑-๑๔๘๘ ๐๘-๖๖๗๒-๓๖๕๘	สำนักงานสหกรณ์จังหวัด มุกดาหาร
	นายวัชรพงษ์ วิกุลปาร์ ทศกร	ผอ.นิคมสหกรณ์ดงเย็น	๐-๔๒๖๑-๑๔๘๘ ๐๙-๔๕๒๕-๕๒๖๖	
๘	น.ส.ศิริภรณ์ แสนนา	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี ปฏิบัติการ	๐-๔๒๖๑-๑๒๑๓ ๐๘-๕๔๕๕-๑๘๘๗	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ มุกดาหาร
๙	นางเดือนเพ็ญ ชำนาญ	เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส	๐-๔๒๖๔-๓๗๗๓ ๐๙-๑๘๓๔-๕๖๑๙	สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร
๑๐	นายวุฒิชัย กากแก้ว	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	๐-๔๒๖๑-๑๔๓๙ ๐๙-๑๘๒๙-๕๒๕๕	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรมุกดาหาร
๑๑	น.ส.สุภาภรณ์ ไกรวิมล	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	๐-๔๒๑-๑๔๑๔ ๐๘-๔๗๑๒-๐๔๔๔	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิม พระเกียรติฯ มุกดาหาร
๑๒	นายนครินทร์ พลหาราช	นักวิชาการประมงปฏิบัติการ	๐-๔๒๐๔-๙๗๗๕ ๐๖-๒๖๑๒-๕๖๔๙	ศูนย์วิจัยและพัฒนา การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด มุกดาหาร
๑๓	นายชลากร โพธิ์พรหม	หัวหน้าแผนกแผนงาน และข้อมูล	๐-๔๒๖๗-๓๑๗๙ ๐๙-๗๓๑๘-๖๙๑๐	การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดมุกดาหาร

ภาคผนวก

๑. ตารางแสดงปริมาณน้ำฝนจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๗

<https://s.moac.go.th/ywZXPQ>

๒. แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทานจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๘

<https://s.moac.go.th/NpxYwv>

๓. พื้นที่การเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๗/๖๘

<https://s.moac.go.th/NpxZnv>

๔. หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติ
กรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔

<https://s.moac.go.th/NWaBeY>

